Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2105/25
15.5.2025.године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца "OTP banka Srbija" а.д. Novi Sad, Трг слободе 5, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из Новог Сада, Грчкошколска 1, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Раде Бабовић, адвокат из Београда, Славка Родића 11/I/5, ради дуга, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 10590/20 од 14.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 15.5.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 10590/20 од 14.11.2024. године, у првом, трећем и четвртом ставу изреке.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П 10590/20 од 14.11.2024. године, првим ставом изреке одбијен је као неоснован предлог тужене за прекид поступка до окончања поступка пред Вишим судом у Београду у предмету П 8473/18. Другим ставом изреке укинуто је решење о извршењу Првог основног суда у Београду Ив 1773/16 од 24.11.2017. године. Трећим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име дуга по основу уговора о субвенционисаном кредиту број ... од 7.11.2014. године исплати износ од 687.270,32 динара са законском затезном каматом почев од 1.10.2024. године до исплате, као и износ од 698.730,16 динара на име законске затезне камате до дана 30.9.2024. године. Четвртим ставом изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 303.442,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужена је побијала првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11....18/20) како произлази из садржине жалбе у првом, трећем и четвртом ставу изреке.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужене није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, уговор о субвенционисаном кредиту број ... од 7.11.2014. године, закључен је између уговорних страна АА предузетника - трговинско угоститељске радње ... - дужника и правног претходника тужиоца - "Societe generale banka" Srbija a.d. Београд, банке. По предметном уговору банка је одобрила дужнику краткорочни кредит за финансирање обртних средстава уз субвенционисање каматне стопе, у износу од 800.000,00 динара, уз отплату у 12 месечних ануитета. Уговором је као средство обезбеђења предвиђено јемство јемца – платца – физичког лица АА - тужене, која је истог дана са правним претходником тужиоца - "Societe generale banka" Srbija a.d. Београд закључила уговор о јемству број ... којим се неопозиво и безусловно обавезала банци да ће испунити сва њена потраживања према дужнику и то одмах по захтеву банке те да ће се сматрати да је њена обавеза доспела даном доспећа обавезе из основног уговора. Тужена се сагласила да за све обавезе из уговора одговора целокупном својом имовином, а у циљу обезбеђивања потраживања банке по уговору. Предала је банци две бланко потписане соло менице (од којих је једна ...) и овластила је банку да исте може да попуни на износ доспеле, а неизмирене обавезе по основу уговора са уписивањем клаузуле "без протеста", места и датума закључења уговора, као места и датума издавања менице, датума попуњавања менице као датума доспећа меничне обавезе као и места плаћања меничне своте. Одредбом члана 9 став 2 уговора о јемству предвиђено је да јемац – платац (тужена АА) своја права и обавезе из уговора не може пренети на треће лице без изричите претходне писане сагласности банке.

Из оверених потписа лица овлашћених за заступање АА ... поред АА овлашћена лица за заступање су били и ББ и ВВ. Потписи су оверени код надлежног органа ГО Палилула.

Према споразуму о сарадњи, закљученим између ВВ и ББ са овереним потписима од стране Градске општине Звездара дана 4.4.2015. године ВВ је у потпуности признала и прихватила сва дуговања и обавезе које су настале за време рада ... у периоду од јануара 2011. године до 10.4.2015. године и обавезала се да ће дуговања у потпуности да измири у року од 2 -3 дана од дана потписивања и овере тог споразума.

Према налазу и мишљењу судског вештака за економско финансијску област од 3.10.2024. године, уговором о субвенционисаном кредиту број ... од 7.11.2014. године правни претходник тужиоца одобрио је кредит АА предузетнику ... у износу од 800.000,00 динара са роком отплате од 12 месеци, док је уговором о јемству број ... од 7.11.2014. године тужена са правним претходником тужиоца закључила уговор о јемству којим се неопозиво и безусловно обавезала банци да ће испунити сва њена

потраживања према дужнику по предметном уговору о субвенционисаном кредиту у износу од 800.000,00 динара. Висина дуга ... према правном претходнику тужиоца по уговору о субвенционисаном кредиту у периоду од 10.11.2014. године до 7.5.2015. године на дан 7.11.2015. године укупно износи 687.270,32 динара, од тога главница износи 671.016,88 динара, а доспела редовна камата 16.253,44 динара. Обрачуната законска затезна камата на укупан дуг (главница и редовне камате) у периоду од 7.11.2015. године до 30.9.2024. године укупно износи 698.730,16 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је најпре одлучујући о предлогу тужене за прекид поступка до окончања поступка пред Вишим судом у Београду у предмету П 8473/18, исти одбио као неоснован, пошто је оценио да наведени поступак пред Вишим судом по тужби овде тужене АА против ВВ због неоснованог обогаћања не представља претходно правно питање за одлучивање у овој парници, коју је покренула банка - тужилац против тужене АА, као јемца по уговору о јемству број ... од 7.11.2014. године, јер је тужена у овом предмету тужена - јемац, потписник менице. Надаље, првостепени суд је у складу са члановима 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 26, 124, 148, 997, 1004 став 3 и 1065 Закона о облигационим односима и члана 460 став 4 Закона о парничном поступку оценио да је тужена у обавези да измири дуговање проистекло из наведеног уговора о кредиту, па је полазећи од налаза вештака економско финансијске струке укинуо решење о извршењу и усвојио тужбени захтев, тако што је обавезао тужену да на име дуга по доспелом потраживању тужиоцу исплати износ од 687.270,32 динара са законском затезном каматом почев од 1.10.2024. године, као и износ од 698.730,16 динара на име законске затезне камате до дана 30.9.2024. године, са припадајућом законском затезном каматом у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима, налазећи да је тужена пасивно легитимисана с обзиром на то да је као уговорна страна предметног уговора потписник истог, односно да се тужена као јемац – платац обавезала да ће главни дуг са припадајућим каматама и осталим споредним потраживањима вратити повериоцу у складу са одредбама наведеног уговора, уколико главни дужник не изврши своје уговорне обавезе.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у побијаном делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Правилно је првостепени суд у складу са чланом 223 тачка 1 Закона о парничном поступку закључио да у конкретном случају нису испуњени услови за прекид поступка до окончања поступка пред Вишим судом у предмету П 8473/18 по тужби овде тужене АА против ВВ због неоснованог обогаћања, јер исти не представља претходно правно питање за одлучивање у овој парници пошто се ради о односу трећих лица, а иницијални акт у овој парници поднет је против тужене – јемца потписника менице као веродостојне исправе.

Одредбом члана 17 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да су стране у облигационим односима дужне да изврше своје обавезе и одговорне су за њено испуњење, а ставом 2 прописано је да се обавезе могу угасити само уз сагласност воља страна у облигационом односу или на основу закона.

Одредбом члана 262 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи.

Одредбом члана 997 Закона о облигационим односима уговором о јемству се јемац обавезује према повериоцу да ће испунити пуноважну и доспелу обавезу дужника, ако то овај не учини, док је одредбом члана 1004 став 3 истог закона прописано да ако се јемац обавезао као јемац платац, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство).

Одредбом члана 1065 Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о кредиту банка обавезује да кориснику кредита стави на располагање одређени износ новчаних средстава, на одређено или неодређено време за неку намену или без намене, а корисник кредита се обавезује да банци плаћа уговорену камату и добијени износ новца врати у време и начин како је то утврђено уговором.

Изложено чињенично стање у погледу околности битних за одлучивање правилно и потпуно је утврђено оценом писаних исправа у списима, а закључак првостепеног суда да је тужиочево потраживање на име неизмирених обавеза по уговору о кредиту основано, те да је тужена главни дуг, заједно са доспелом каматом, као споредним потраживањем, била дужна да измири правилан је. У предметном уговору јемац - тужена се обавезала као јемац платац, да ће банци на први позив испунити пуноважну и доспелу обавезу корисника кредита у износу и на начин како је предвиђено уговором, те да јемчева обавеза обухвата износ главног дуга камату, трошкове и сва споредна потраживања, која по основу главног дуга могу произићи из уговора. Ради обезбеђења обавезе јемца, уговорне стране су се споразумеле да јемац достави банци две бланко сопствене менице са клаузулом “без протеста”. Потписивањем уговора тужена - јемац се сагласила и овластила банку да иста, као менични поверилац, без њене посебне сагласности, у моменту доспећа обавеза по предметном уговору може попунити меницу до висине доспелог дуга и то главног дуга, камате и припадајућих трошкова, као и свих обавеза по уговору, у исте унети клаузулу “без протеста” и све битне меничне елементе у складу са условима предвиђеним уговором и законом, ради њихове наплате на терет тужене – јемца и дала је банци неопозиву сагласност да за своје обавезе из уговора о јемству одговара целокупном својом имовином.

Неосновано се жалбом оспорава утврђено чињенично стање са образложењем да изведени докази нису правилно оцењени и да током првостепеног поступка, који је претходио доношењу побијане пресуде нису изведени сви предложени докази – нису саслушани сведоци ВВ и одговорна лица која су била запослена код тужиоца у тренутку закључења предметних уговора.

У складу са чланом 229 став 2 Закона о парничном поступку суд одлучује које ће доказе изведти ради утврђења битних чињеница, а у конкретном случају, изложено чињенично стање у погледу околности битних за одлучивање, правилно и потпуно је утврђено оценом писаних исправа у списима, а закључак првостепеног суда да је тужиочево потраживање на име неизмирених обавеза тужене по закљученом уговору

основано, те да је главни дуг, заједно са доспелом каматом, као споредним потраживањем, била дужна да измири, правилан је и сагласан Закону о облигационим односима. Вештачењем преко вештака економско-финансијске струке утврђено је укупно дуговање тужене према тужиоцу по закљученом уговору, уговореном каматом и законском затезном каматом, спроведеним вештачењем су обухваћене и све уплате главног дужника, па је правилно првостепени суд побијаном пресудом обавезао тужену - јемца платца да тужиоцу исплати износ као у трећем ставу изреке побијане пресуде.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима поступка, чију висину је одмерио сагласно одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важеће у време пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом чланом 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић , с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић